ANUL VI.—No. 1515 EDIȚIA A DOUA JOI 6 MAI 1893.

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CAREI LUNI
și se plătesc tot-d'a-una înainte

In Bucureștĭ la casa Administrației
Din *Județe* și *Streinătate* prin mandate postale
Un an în țară 30 lei; în streinătate 50
Șease lunĭ „ 15 „ „ „ 25
Treĭ lunĭ „ 8 „ „ „ 13

Un număr în streinătate 15 banĭ

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul

Să te ferești Române de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
Din BUCURESCI și JUDEȚE se primesc:
NUMAI la ADMINISTRAȚIE
din **Străinĕtate,** direct la administrație și la **toate oficiele de publicitate.**
Anunciurĭ la pagina IV . . . . 0,30 b. linia
„ „ „ III . . . . 2,— lei „
„ „ „ II . . . . 3,— „ „
Insertiunele și Reclamele 3 leĭ rândul.
La Paris, ziarul se găsește de vênzare cu numĕrul la **kioșcul No. 117, Boulevard St.-Michel.**

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAȚIA
No. 3 — STRADA BISERICA ENI — No. 3.

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
No. 3 — STRADA BISERICA ENI — No. 3.

LEGEA INSTRUCTIUNEI

Ciocnirea conservatoare de la Camera

Cronica musicală

MIZERIE REGALA

București, 5 Maiŭ 1893

LEGEA INSTRUCTIUNEI

DISCURSUL D-LUI P. PONI

Erĭ a venit în discuția Senatuluĭ legea asupra învĕțămîntuluĭ primar și normal primar presentată de D. Take Ionescu,—și cel dintâiŭ care a luat cuvîntul a fost D. P. Poni, representantul colegiuluĭ universitar de Iașĭ.

Aproape două ore D. P. Poni a ținut încordată atențiunea întreguluĭ Senat, care l'a ascultat într'o liniște cum rar se întâmplă a se observa chiar în acest matur corp Logica strînsă și puternică, de o obiectivitate absolută, întemeiată la fie-care pas, la fie-care afirmație pe fapte positive și pe date statistice, face din discursul D-luĭ Poni unul din acele discursurĭ despre care se poate zice cu drept cuvînt că sunt fără replică.

Senatorul de Iașĭ nu se oprește la micĭ detaliĭ, nu șicanează pe autorul proectuluĭ pentru cutare saŭ cutare amănunt; el trece de a dreptul la inima cestiuneĭ.

Asupra unuĭ lucru toată lumea e de acord: *o reformă în învĕțămînt se impune cu necesitate.*

In adevĕr, la orașe pentru 105,000 de copiĭ avem 1240 de institutorĭ. Un institutor însă nu poate instrui de cât 60 de elevĭ; decĭ la orașe numaĭ 73.000 de copiĭ pot primi instrucțiunea primară; restul de 32.000 nu.—La sate e și maĭ reŭ. Sunt 550 000 de copiĭ în vrêstă de școală; pentru eĭ legea prevede 3000 de învĕțătorĭ. Dacă luăm aceiașĭ cifră, 60, copiiĭ cărora un învĕțător le poate da instrucțiune, resultă că numaĭ 180.000 de copiĭ pot primi învĕțătură, restul de 370.000—adecă cea maĭ mare parte a copiilor de țĕranĭ,—nu.

Rĕmâne acuma de știut dacă proectul D-luĭ Take Ionescu dă o soluție acesteĭ probleme, dacă isbutește a înlătura acest mare neajuns.

Una din ideile fundamentale ale proectuluĭ—idee de altmintrelea veche—este de a se înființa școlĭ nouĭ, pentru ca toțĭ copiiĭ să poată căpĕta învĕțătură.

Dar care e sistemul preconizat prin acest proect? Pentru a rĕspunde la această întrebare, trebue să vedem maĭ întâiŭ cum e privit învĕțămîntul prin noul proect.

Invĕțămîntul e privit și considerat în proectul D-luĭ Take Ionescu ca o instituție maĭ mult comunală de cât de Stat. Localul, materialul de învĕțămînt și cheltuelile de întreținere cad în sarcina comunelor, ca și după legea în vigoare. Pe lângă aceasta se va maĭ trece tot în sarcina comunelor salarele institutorilor și învĕțătorilor și anume: In comunele urbane, salarele institutorilor înființațĭ prin noua lege vor fi plătite jumătate de comună, jumătate de Stat; în comunele rurale Statul va plăti un singur învĕțător pentru o comună; restul învĕțătorilor vor fi plătițĭ jumătate de Stat, jumătate de comună.

Cu drept cuvînt D. Poni se miră de această concepție a învĕțămîntuluĭ ca o instituție comunală și nu de Stat. In Germania școala e într'adevĕr o instituție comunală; dar acĭ trebue să se ție socoteală de desvoltarea istorică a instituțiuneĭ școlare. Individul și comuna s'aŭ desvoltat acolo înaintea Statuluĭ; era prin urmare fatal ca școala să fi fost o instituție comunală, de oare-ce când s'a constituit Statul german școala exista ca atare. Afară de aceasta, chiar în Germania altmintrelea se procedează în Alsacia și Lorena, unde școala nu are aceeașĭ desvoltare istorică. Acolo ea e considerată ca o instituție de Stat, iar nu comunală. In Franța același lucru. Școala e privită ca o instituție de Stat; comunele n'aŭ de cât prea puțin amestec și prea puține sarcine.

Acesta e defectul fundamental al legeĭ, că falșifică natura însășĭ a instituțiuneĭ, făcênd-o o instituție comunală, în loc de a o lăsa ca până acum o instituție de Stat.

Intrând în analizarea legeĭ, D. Poni arată că prin ea să crează un impozit nedrept, întru cât nu apasă asupra tuturor locuitorilor țĕreĭ în raport cu averea lor.

In adevĕr, am vĕzut că sunt la orașe 32.000 de copiĭ carĭ aŭ nevoe de școală. Pentru aceștia se vor înființa 533 de școale nouĭ, câte o școală la 60 de copiĭ. Comunele vor plăti localurile, materialul trebuitor pentru învĕțămînt, etc. și jumătate din salariele institutorilor. Toate aceste represintă **15 la sută** din cheltuelele ce se fac pentru învĕțămîntul primar urban.

La sate însă sunt 370,000 de copiĭ, carĭ aŭ nevoe de învĕțătură. 370,000 de copiĭ, pentru carĭ acum nu există școlĭ. Pentru aceștĭ 370,000 de copiĭ, socotind câte o școală la 60, vor trebui înființate 6,166 de școale nouĭ. Construirea localurilor, cheltuelele de întreținere, plata pe jumătate a salarielor învĕțătorilor, etc. cad în sarcina comunelor. Toate aceste represintă **36 la sută** din cheltuelile învĕțămîntuluĭ primar rural.

Apoĭ e drept ca orașele să plătească 15 la sută, iar satele 36 la sută? De sigur că nu. Și aceasta e cu atât maĭ nedrept, cu cât sarcinele cele maĭ grele cad asupra celor maĭ săracĭ.

Se cunoaște până acum un sistem de impozite, numit *sistemul proporțional*, după care ceĭ maĭ bogațĭ plătesc maĭ mult, în proporție cu averea lor, și din contra ceĭ maĭ săracĭ maĭ puțin. Prin legea D-luĭ Take Ionescu se introduce un sistem necunoscut încă, un sistem care s'ar putea numi *sistemul invers proporțional* și după care urmează ca ceĭ maĭ săracĭ să plătească maĭ mult!

Dar nedreptatea nu se oprește acĭ. Impozitele variază chiar de la comună la comună, atât în comunele urbane cât și în cele rurale.

In adevĕr, în unele comune urbane numĕrul școalelor existente e, relativ, maĭ mare de cât în altele și prin urmare numĕrul copiilor pentru carĭ trebuesc înființate școale din noŭ—maĭ mic. Aceste vor fi comune privilegiate.

Comunele rurale iarășĭ nu sunt toate de aceiașĭ mărime. Sunt unele micĭ, pentru care o singură școală e de ajuns. Și cum Statul e obligat să înființeze și să întreție câte o școală în fie-care comună rurală, urmează că comunele aceste nu vor avea nicĭ o altă cheltuială școlară; ele vor fi niște comune de asemenea privilegiate.

Cum rĕmâne însă cu celelalte? E drept oare să se introducă această deosebire între comună și comună? E drept ca locuitorul dintr'o comună mare să plătească pentru școală, iar cel dintr'o comună mică nu?

Dar oratorul trece peste toate aceste *detaliĭ*, — dacă detaliĭ se pot numi niște observațiĭ ca aceste, — și vine la o cestiune și maĭ importantă, dovedind *neaplicabilitatea legeĭ.*

Pe când era ministru la instrucțiune, D. P. Poni a studiat budgetele celor 2800 de comune rurale din țară,—și concluzia la care a ajuns din acest studiŭ a fost că cea maĭ mare parte din comune n'ar putea plăti cu veniturile lor nicĭ măcar anuitățile pentru construcțiunile de localurĭ școlare.

Iar după legea D-luĭ Take Ionescu se maĭ trece în sarcina comuneĭ pe lângă anuitățile construcțieĭ localurilor, cheltuelele de întreținere, etc., și jumătate din salariul învĕțătorilor carĭ se vor înființa, maĭ mult de cât unul.

Avênd dat pe de o parte numĕrul copiilor dintr'o comună și prin urmare numĕrul școalelor ce trebuesc înființate din noŭ, iar pe de altă parte cunoscênd sarcinele puse în seama comuneĭ, se poate ușor socoti cât va trebui să plătească fie-care comună în parte pentru învĕțămênt.

D. Poni a făcut o aseminea socoteală pentru un numĕr însemnat de comune din maĭ multe județe ale țĕreĭ,—și punênd față în față cheltuelele ce se impun comunelor rurale prin legea D-luĭ Take Ionescu și cu veniturile totale ale acelor comune, resultatul la care a ajuns a fost zdrobitor pentru proectul de lege adus ierĭ în discuția Senatuluĭ.

In adevĕr, D. Poni a făcut socoteală pentru maĭ multe comune din județul Iașĭ, Dorohoiŭ, Râmnicul-Vâlcea, Dolj, etc. și din această socoteală resultă că **pentru marea majoritate a comunelor, sarcinele ce li se pun prin proectul D-luĭ Take Ionescu sunt maĭ marĭ de cât veniturile lor totale.**

D. Poni a luat cea maĭ bogată plasă din județul Dolj, plasa Câmpuluĭ, și a arĕtat că numaĭ în **treĭ** comune veniturile budgetare sunt maĭ marĭ de cât ceea ce ele trebue să plătească pentru școlĭ, ca anuitate, ca salar pentru învĕțătorĭ, etc. In toate celel'alte comune veniturile sunt **maĭ micĭ.** Și dacă aceasta se întâmplă în plasa cea maĭ bogată a unuĭ județ, relativ bogat, cine se maĭ îndoește că e o stare generală de lucrurĭ? De almintrelea D. Poni și-a ilustrat afirmațiunile cu numeroase exemple și din alte județe. Și din toate exemplele citate resultă că din 10 comune cel puțin 7 n'aŭ destule veniturĭ budgetare ca să acopere *numaĭ cheltuelele ce li se impun prin legea instrucțiuneĭ*, chiar dacă comunele n'ar maĭ avea nicĭ o altă cheltuială cu administrația, cu drumurile, cu podurile, cu biserica, cu jandarmeria, etc., etc.

Resultă prin urmare din toate aceste că legea D-luĭ Take Ionescu e o lege nedreaptă, de oare-ce crează un noŭ impozit care nu se percepe de o potrivă de la toțĭ cetățeniĭ, ci de la cetățeniĭ orășenĭ, — relativ maĭ bogațĭ, — într'o proporție maĭ mică, iar de la ceĭ ruralĭ, — relativ maĭ săracĭ, — într'o proporție maĭ mare; o lege nedreaptă și din punctul de vedere că sarcinele impuse asupra comunelor nu sunt egale, ci unele sunt foarte încărcate, pe când altele sunt scutite cu desevîrșire; o lege în sfîrșit neaplicabilă, de oare-ce veniturile a 70% din comune sunt maĭ micĭ, în întregul lor, de cât sarcinele ce li se impune numaĭ prin această lege.

Discursul D-luĭ Poni a făcut o puternică impresie asupra senatorilor și chiar ceĭ din majoritate n'aŭ avut în cotro, aŭ fost nevoițĭ să rĕmâe pe gândurĭ față cu această critică sdrobitoare, nimicitoare a valorosuluĭ senator ieșean.

Ioan N. Roman.

TELEGRAME

PARIS, 3 Maiŭ.—Camera a discutat în mod lung o propunere a D-luĭ de Reinach. Ea a adoptat articolul prin care se stabilește că nicĭ un minister nu poate fi creat prin decret și a respins cu 760 voturĭ contra 239 articolul care crează ministerul coloniilor.

VIENA, 3 Maiŭ.—Știrea ziaruluĭ *Pesti Naplo*, relativă la negociațiunile guvernuluĭ cu societatea de navigație pe Dunăre, este neexactă; maĭ cu seamă în partea privitoare la transferarea reședințeĭ societățeĭ la Budapesta.

SIDNEY, 3 Maiŭ.—*„Comercial Banhing" și-a suspendat plățile.*

BRISBANE (Queensland), 3 Maiŭ. — *„National Bank" cu un capital de 1.600.000 lire, și-a suspendat plățile. Reconstituirea sa e iminentă.*

„Bank of North Quensland" și-a suspendat de asemenea plățile.

Carol I a dovedit îndestul disprețul ce are pentru acest nenorocit popor, care, într'un moment de neertată ușurință, a mers până a cerșetori un Suveran într'o cazarmă prusacă.

Cetățeniĭ Capitaleĭ să rĕspundă la acest sentiment nemțesc prin cel maĭ adênc dispreț, făcênd, **în ziua de zece Maiŭ,** un gol imens înprejurul Sĕŭ.

Cetățeniĭ Capitaleĭ să lase pe Carol să petreacă **această nefastă zi** cu armata—care nu se poate sustrage de la această belea —și cu politicianiĭ conservatorĭ carĭ, în 1887, urzeaŭ un pronunciamento pentru a'L rĕsturna, și carĭ, în 1893, să prosternă cu cel maĭ grețos servilism la picioarele Luĭ.

Cetățeniĭ Capitaleĭ să stea, **în ziua de zece Maiŭ,** pe la casele lor; această abținere va fi cea maĭ teribilă lecțiune dată Streinuluĭ și odrasleĭ Sale.

Adevĕrul

Ciocnirea conservatoare de la Cameră

Lunĭ a venit în discuțiunea Cameret proectul de lege al tocmelelor agricole al D luĭ Carp, trecut deja prin Senat. Pe lângă proectul reacționar și anodin al D-luĭ Carp, proect care nu modifică în fond legea existentă din 1882 și care lasă pe țeranĭ tot la exploatarea nesățioasă a proprietarilor, s'a maĭ prezentat un contra proect, de către D. Gr. Pĕucescu, un om care s'a ocupat mult cu chestiile agrare. Acest contra proect al D luĭ Pĕucescu deși nu intră în vederile noastre, trebue să recunoaștem că este superior celuĭ al D-luĭ Carp

D. Păucescu este partizanul unuĭ sistem care se inrudește cu meteiajul și pe care D-sa îl numește *tovărășia pe producte*, adecă niște contracte agricole unde proprietatea este asociată cu munca. Nu vom discuta astăzĭ acest sistem, dar vom spune că ne aflăm în fața uneĭ încercărĭ care tinde de a scoate până la un punct pe țeranĭ din ghiara exploatatorilor Se vede o tendință de a concilia interesele antagonice și tot odată de a da maĭ multă ocrotire țĕranuluĭ, interesând la producțiune și pe țĕranĭ și pe proprietarĭ

Acest sistem îl vom discuta într'un articol special, dar după părerea noastră el este superior sistemuluĭ (?) D-luĭ Carp care nu organizează nimic și nu garantează de cât ca exploatarea să fie maĭ bine legiferată.

Cum vedem între amândouĕ proectele este o colosală deosebire și care de fapt este în defavoarea D-luĭ Carp.

Aceste proecte aduse amândouĕ la Cameră, unul, al D-luĭ Carp, prezentat de guvern, altul al D-luĭ Păucescu, venit din inițiativa parlamentară și iscălit de peste 30 deputațĭ din majoritate, aŭ trebuit să producă curente deosebite și să se ciocnească.

Prima ciocnire s'a produs Lunĭ la Cameră.

D. Sc Vârnav, în lipsa raportoruluĭ proectuluĭ de lege carpist, a dat D-sa citire proectuluĭ de lege. Imediat D. Păucescu luă cuvîntul și într'un lung discurs execută atât proectul guvernuluĭ cât și pe autorul luĭ, pe D. Carp.

D. Păucescu critică proectul de lege și arătă că D. Carp nu-șĭ dă seamă în de ajuns de importanța uneĭ legĭ asupra tocmelelor agricole, de oare-ce D Carp se ocupă în special de Valahia, pe când, zice D. Păucescu, rĕul este maĭ mare în Moldova. D. Carp nu suprimă abuzurile, opresiunea și injustiția. In realitate D. Carp face micĭ modificărĭ de detaliŭ carĭ în fond constitue șicane pentru țĕranĭ.

La această critică serioasă a D-luĭ Păucescu, bazată pe analiza proectuluĭ D luĭ Carp, nu s'a găsit un singur membru din majoritate care să ia cuvîntul și să susție proectul. D. Rosetti-Tescanu, raportoruĭ legeĭ, al căruia raport însă nu se potrivește cu legea D-luĭ Carp, era absent. De asemenea D-niĭ M N. Seulescu și C. C Arion, carĭ eraŭ înscrișĭ să apere proectul D-luĭ Carp, lipseaŭ... Bietul D. Carp, se vedea amenințat de un fiasco complet încoronat de un vot de respingerea legeĭ.

Atuncĭ când numaĭ era nimenĭ care să ia cuvîntul, s'a cerut închiderea discuțieĭ, dar președintele găsi maĭ potrivit să salveze pe D. Carp și ridică ședința.

Iată sub ce formă s'a manifestat ciocnirea. Era de prevĕzut această ciocnire, căcĭ era să se producă și la Senat. Acolo D. Carp a maĭ cedat, a făcut câteva concesiunĭ. La Cameră însă lucrurile nu maĭ pot merge ca la Senat. Prea marĭ aere de reformator îșĭ luase D. Carp și brava atât majoritatea cât și pe colegiĭ sĕĭ din minister, numaĭ fiind că se bucură de sprijinul Regeluĭ. Insă când ca ministru viĭ cu aere de reformator, se cere ca atuncĭ cel puțin legile ce le prezințĭ să aibă ceva măcar din condițiile ce se cer uneĭ opere reformatrice. Se cere ca legea saŭ să îndrepte o stare de lucrurĭ, saŭ să concilieze o sumă de interese, saŭ în fine să subvină la o necesitate simțită.

Azĭ însă până și conservatoriĭ sunt convinșĭ în de ajuns că proiectul anodin al D-luĭ Carp, nu îndeplinește nicĭ una din aceste condițiĭ ale uneĭ bune opere legislative.

Opera D-luĭ Carp, cum am arătat și altă dată în coloanele acestuĭ ziar, servește la robirea țĕranilor, poate încă maĭ rĕŭ de cât înainte

Așa fiind lucrurile, era evident ca cel întâiŭ deputat din majoritatea conservatoare care s'a ocupat cu chestia tocmelilor agricole și care să aibă și simț umanitar și cinstit pentru clasa țĕrănească. să vină și să combată proiectul D-luĭ Carp și să opună sistemul sĕŭ.

Acel deputat s'a găsit, este D. Gr. Pĕucescu

Dar încă n'am terminat.

Ed. Diogbenide.

POLITICA EXTERNA

Campania electorală germană.

Am spus în o corespondență trecută că partidele de mult, de sĕptămânĭ cel puțin eraŭ deja pregătite pentru eventualitatea unor nouĭ alegerĭ. Aceasta s'a vĕzut îndată după disolvare. A doua zi chiar social-democrațiĭ aŭ și publicat manifestul lor electoral și până azĭ—4 zile după disolvare—toate partidele, afară de centrul catolic și liberaliĭ-naționalĭ și-aŭ publicat deja manifestele către alegĕtorĭ. Mâine, poimâine vor urma și cele două partide rĕmase în întârziere căcĭ timpul e foarte scurt.

Ast-fel toate partidele aŭ intrat în luptă contra și pentru guvern, campanie înverșunată cum nu s'a maĭ pomenit în această țară. După cum am maĭ observat în rîndul trecut, la alegerile ce se vor face la 15 Iunie nu e vorba numaĭ de proiectul militar. Manifestele electorale ale partidelor democratice declară deschis că drepturĭ sfinte ale poporuluĭ german sunt în

pericol, că votul universal e amenințat, că așa și este aceasta o dovedește tăcerea organelor oficioase, care de alt-fel se țin tot-d'a-una gata cu tot felul de desmințiri și discursul ținut ierĭ de către Wilhelm II înaintea maĭ multor generalĭ. Vom reveni într'un articol special și asupra discursuluĭ împĕrătesc care face cea maĭ mare sensație și asupra tuturor manifestelor electorale din care se poate vedea limpede marea fierbere ce a cuprins întreaga societate germană.

Lupta între partide e la cuțite. E vorba de a împiedeca ruina țĕreĭ prin molochul militarism; e vorba maĭ departe de a păstra dreptul constituțional al Reichstaguluĭ de a primi saŭ respinge un proiect de lege, e vorba de a salva votul universal și de a tăia pofta guvernuluĭ și a împĕratuluĭ de a veni cu proiecte nepopulare și cu desăvêrșire jicnitoare pentru interesele generale. Că partidele democratice, și poporul muncitor, pătrunse de ceea ce este în joc în actuala campanie electorală, vor lupta cu toată energia și cu toate puterele de care dispun, aceasta se înțelege de la sine.

Pe de altă parte reacționariĭ germanĭ, Junkeriĭ cred momentul bine venit de a înaugura o nouă eră de persecuțiunĭ politice și economice. In manifestul lor electoral eĭ cer reîntoarcerea la sistemul Bismarck, legĭ excepționale contra „agitatorilor" și a adepților lor, ocrotirea patronilor contra grevelor „frivole", reforma legilor existente pentru ocrotirea munceĭ, în sensul și în interesul patronilor.

O sumă întreagă de cucerirĭ economice și politice făcute de către poporul muncitor cu marĭ sacrificiĭ și într'un lung șir de anĭ se află în joc. Guvernul și însușĭ împĕratul sunt pe de altă parte prea angajațĭ spre a maĭ putea da înapoĭ fără de a pierde cu totul prestigiul și autoritatea Lupta e decĭ între autoritatea monarchică reprezentată prin împĕrat și guvernul sĕŭ și între poporul german și tocmaĭ fiind că lupta a luat această direcțiune, lumea e foarte îngrijată căcĭ la caz că noul Reichstag va respinge și el proiectul militar, apoĭ autoritatea monarchică va recurge la „mijloace extreme". Aceasta a spus o și împĕratul alaltăerĭ generalilor sĕĭ pe câmpul de exercițiŭ *Tempelhof* cu cuvintele: *Voiŭ face tot ce 'mĭ stă în putință ca proiectul militar să rĕzbată, căcĭ sunt prea convins de necesitatea luĭ pentru siguranța Germanieĭ și... pacea Europeĭ.*

Aceste cuvinte ale luĭ Wilhelm al II vor și servi partidelor care aŭ fost și sunt pentru legea militară ca un fel de cuvînt de ordine în campania electorală. Aceste partide aŭ stabilit o înțelegere între ele ast-fel ca să nu se combată nicăerea orĭ câtă deosebire de principiŭ ar fi între dênsele. In unele părțĭ, precum în Hamburg, toate partidele burgheze s'aŭ unit contra Social-democrațieĭ care joacă rolul unuĭ „Mene Tekel" la aceste alegerĭ. Se socotește că acest din urmă partid, cel maĭ puternic, cel maĭ bine organizat și cel maĭ cu influență la poporul muncitor va câștiga încă 12 mandate pe lângă cele 36 pe care le-a avut în Reichstagul trecut; alțiĭ prezic că numĕrul social-democraților în noul Reichstag va fi ca de vr'o 60. Ceea ce e adevĕrat, incontestabil adevĕrat e că acest partid va eși maĭ puternic din alegerile din Iunie pe când toate cele-l'alte vor pierde, din causa disidențelor ivite și din causă că aŭ de susținut un proiect cu desăvêrșire nepopular; nicĭ mașina administrativă nu li-va fi de mare folos și ajutor.

In Berlin candidează trifoliul antisemit Ahlward—Stöcker—Lieberman de Sonneberg, candidaturĭ ridicule căcĭ Berlinul este una din fortărețele social-democrațieĭ germane. Orașele Berlin, Hamburg, Munich, etc, vor fi represintate — aceasta se știe deja de pe acuma — esclusiv numaĭ prin „roșĭ," adică prin socialiștĭ.

Primele întrunirĭ electorale ce aŭ avut deja loc în diferite localitățĭ aŭ dovedit că majoritatea fostuluĭ Reichstag se afla de acord cu marea majoritate a cetățenilor respingênd proectul militar.

Pretutindenĭ s'a făcut adevĕrate ovațiunĭ.

INFORMAȚIUNI

Incunoștiințăm pe toțĭ abonațiĭ și corespondențiĭ noștri că Redacția și Administrația ziaruluĭ nostru, s'a mutat în strada Biserica Eni No. 3.

Interwiew-Express

Am întâlnit aseară pe D. P. S. Aurelian, fost ministru. D-sa se ducea la întrunirea de la D G. D. Pallade.

— Credețĭ, că legea instrucțiuneĭ va trece nemodificată prin Senat?

— Da, cred, de oare ce a trecut prin secțiunĭ fără discuție și nu ca legea cleruluĭ care a găsit rezistență chiar în secțiunĭ; afară de aceasta Take Ionescu uzează de toate mijloacele ce-ĭ staŭ la îndemână. Astăzĭ a încercat să combată pe D. Poni cu cifre, dar impresia discursuluĭ D-luĭ Poni a paralizat efectul ce credea că-l va avea tînĕrul ministru.

— Se vor mântui desbaterile până în ziua de 12 Maĭ?

— Nu cred. Sesiunea parlamentară va fi de sigur prelungită, dacă nu vor voi să amâe votarea legeĭ maximuluĭ la toamnă, maĭ ales că sunt foarte grăbițĭ de a impune nouĭ sarcine pe spetele poporuluĭ.

— Dar legea maximuluĭ va trece?

— E probabil, de oare-ce și aceasta a trecut prin secțiĭ fără multă discuție, însă e posibil să fie și modificată și trimeasă înapoĭ la Cameră.

— Pentru colegiul I de Tutova liberaliĭ îșĭ vor pune candidațĭ?

— Nu s'a decis încă nimica, la D. G D. Pallade se va discuta astă-seară de vom lua parte saŭ nu la această alegere. In Colegiul I de Tutova guvernul e tare.

Dandy.

Azĭ la Senat va vorbi D. Dim. Sturza combătênd proectul învĕțămîntuluĭ primar și tot odată va rĕspunde la discursul de erĭ al D-luĭ Take Ionescu.

Aseară liberaliĭ aŭ avut o întrunire intimă la D. G. D. Pallade în strada Colțeĭ.

S'a discutat atitudinea ce trebue să o ia liberaliĭ în timpul vacanțeĭ.

Tot-odată trebuiaŭ să se pronunțe dacă participă la alegerile colegiuluĭ I de Tutova devenit vacant prin încetarea din viață a D-luĭ Ștefan Sturdza.

Astă-seară în consiliul comunal D. Nicu Filipescu va propune ca Bulevardul Orient, opera regretatuluĭ Pake-Protopopescu, să poarte numele defunctuluĭ.

Erĭ a sosit o delegațiune din județul Neamț pentru a cere ajutoare pentru inundațĭ.

Delegațiunea e compusă din D-niĭ Dim. Corbu, mare proprietar, Dimitrie Lallu mare comerciant, Cochi-Calude, Ciorneĭ, Dr. Predescu, Gr. Isăcescu, deputat și colonel Burchi.

Delegațiunea a cerut ierĭ o audiență la primul-ministru, care îĭ va primi astăzĭ la orele 11 a. m. la ministerul de interne.

Din Galațĭ ni se scrie:

Agatha Bârsescu a dat aicĭ treĭ reprezentațiĭ, sala era literalmente plină. Gălățeniĭ aŭ făcut ovațiunĭ celebreĭ artiste și a maĭ cerut o reprezentație. Astă-seară va maĭ da o reprezentație, apoĭ va pleca la Brăila, unde va da treĭ reprezentațiĭ și anume Joĭ va juca *Alexandra*, Sâmbătă *Emilia Gallotti* și Duminică *Haimath (Patria)*.

Se vorbește mult de un vot de blam ce se va da D-luĭ Carp cu ocazia luăreĭ în considerație a legeĭ tocmelelor agricole.

D. L. Catargiu a spus că D-sa nu se amestecă și nu va putea fi făcut rĕspunzător de cele ce se vor întâmpla. D sa a zis: *eŭ n'am să-l combat, dar dacă majoritatea va face alt fel, nu e vina mea...*

Va să zică putem să ne așteptăm la un vot de blam sigur, căcĭ acest sens aŭ în tot-d'a una vorbele D-luĭ L. Catargiu când spune nu ia rĕspunderea faptelor majorităţeĭ.

Maĭ mulțĭ cetățenĭ marcanțĭ din Capitală se vor întruni în astă seară și vor alege un comitet însărcinat cu ridicarea uneĭ statuĭ a defunctuluĭ Pake Protopopescu, așezată în fața primărieĭ.

In acest scop se vor face maĭ multe liste de subscripțiune.

Pe astă-zĭ e fixată reaparițiunea ziaruluĭ *Patria*, sub direcția D-luĭ A. D. Holba, ziar care l'a costat multe parale pe Dimitrie Anghel.

Asupra moduluĭ cum se fac abonamente la acest ziar ni se scrie din Iașĭ, că toțĭ agențiĭ polițieneștĭ și poliția întreagă e împănată cu liste de subscripțiĭ și acuma se știe cum face poliția abonamente. La diferite instituțiunĭ publice șefiĭ impun la luarea lefurilor abonamentul la acest ziar.

Beneficiul net al baluluĭ dat la Focșanĭ în seara de 4 Martie trecut, pentru Liga Culturală, este de *una mie treĭ-zecĭ leĭ*, care sumă s'a incasat de către D. casier al acesteĭ secțiunĭ.

La congresul Ligeĭ Culturale, care se va ține în Capitală în zilele de 16, 17 și 18 curent, Secțiunea din Focșanĭ va fi reprezentată prin D-niĭ G. Orleanu, N. Săveanu deputat, Gr. Bălănescu, N. Tipeĭ profesor, Stefan C. Ioan profesor, D. Militeanu inginer, I. C. Florescu institutor, N. Pană profesor, N. G. Ilie proprietar, D. Adamovicĭ farmacist, Dr. Al. T. Lungu, Andreĭ Coleșiŭ și V. Purcheria funcționar.

Fabrica de cherestea a D-lor Niculescu et Miteanu din Doftana (T.-Ocna) ne face cunoscut că contrar știrilor date de unele ziare, pierderile sale cu ocazia inundațiilor se reduc la una mie butucĭ dușĭ de apele Trotușuluĭ.

S'a observat că la Senat zilele acestea cu ocaziunea discuțieĭ proiectuluĭ de lege al învĕțămîntuluĭ primar, pe banca ministerială se afla numaĭ D. Take Ionescu, autorul legeĭ. De ce oare numaĭ D-sa? Unde eraŭ ceĭ-lalțĭ miniștri? Legea învĕțămîntuluĭ primar nu este o operă a întreguluĭ guvern? și de ce când D. L. Catargiŭ saŭ D. Carp prezintă un proect de lege, la Cameră saŭ la Senat vin maĭ toțĭ miniștri?

Se vede că colegiĭ D-luĭ Take Ionescu vor să lase întreaga respundere a legeĭ asupra D-sale, arătând prin aceasta că este operă cu totul personală a D-luĭ Take Ionescu.

In tot cazul lucrul e interesant.

HOME RULE

LONDRA, 4 Maiŭ. —*Camera comunelor a respins cu 296 voturĭ contra 259 un amendament al D-luĭ Cross restrîngênd puterile legislaturiĭ irlandeze în chestiunile de întreținere a căilor ferate, a canalurilor, a stabilimentelor de gaz și a altor asemenea.*

Anarhiștii în Franța

PARIS, 4 Maiŭ.—Cincĭ anarhiștĭ aŭ fost arestațĭ azĭ dimineață la Levallois Perret și la Courbevoie, aproape de Paris, pentru fabricare de bome explosibile. S'a găsit la eĭ 3 bombe încărcate.

Știrĭ Telegrafice

VIENA, 5 Maiŭ. — Impăratul a primit dupa ameazĭ pe Sultanul din Lahora, el a fost invitat Mercurĭ la prânzul de gală.

MADRID, 5 Maiŭ.—Guvernul a decis a trimete treĭ torpilorĭ la Cuba.

D. Sagasta a desmințit svonurile de criză ministerială.

PARIS, 5 Maiŭ.—D. Develles a anunțat la consiliŭ că ministrul elin Siam la Paris și-a exprimat părerea de rĕŭ în privința incidentuluĭ din Kue și a declarat că guvernul sĕŭ e cu totul străin de aceasta.

PARIS, 5 Maiŭ.—Crisa hepatică de care e atins D. Carnot e pe deplină cale de vindecare. Președintele are nevoie să maĭ stea două saŭ treĭ zile în repaos.

LONDRA, 4 Maiŭ. — Banca din Melbourne și-a suspendat plățile. Ea va fi reconstituită cu un capital de două milioane lire.

Times sfătuește a nu se pierde sîngele rece în fața crizeĭ australiane. E de temut o alterare momentană a afacerilor din Londra, însă o criză engleză nu este cu putință.

Cronica musicală

In seara de 3 Maiŭ a avut loc în Palatul Ateneuluĭ Român, marea serată teatrală-muzicală, dată în folosul Ligeĭ culturale.

In partea I-a s'a distins D. *I. Zaman* un tînăr pianist din Craiova, are mult talent de și nu a învĕțat pianul de meserie. Interpretează cu multă eleganță și liniște bucățĭ de mare valoare artistică. Dacă se va consacra cu toată dragostea asestuĭ instrument, vom avea în viitor un artist bun și valoros. A executat cu pricepere o *Fantasie de concert de Talberg* pentru care a fost mult aplaudat și rechemat de maĭ multe orĭ de public.

D-ra E. Livezeanu tot pianistă și absolventă a conservatoruluĭ din Bucureștĭ și Viena se cunoaște că are o școală aleasă, o technică bună, o agilitate fină și ușoară. Cu părere de rĕŭ trebue să observăm că cântă rece și fără pasiune.

D-ra E. Alexianu a cântat din *Traviata* și din Romeo et Juliette. D. I. Mureșeanu din L. Denza și Massenet; iar D-ra M. Sani două romanțe româneștĭ de Ventura și Cavadia.

Ne pare rĕŭ să declarăm, că aceștĭ tinerĭ cu talent și care aŭ studiat musica, nu se înflăcărează, nu pun toată pasiunea și gingașia de sentimente în interpretare Aveaŭ aerul că cântaŭ toțĭ de mântuială și nicĭ de cum pentru a da publiculuĭ, frumusețile și coloritul pe carĭ autorĭ le aŭ aranjat pe note. Nădăjduim că în alte concerte vom fi pușĭ în plăcuta posițiune a le admira vocalizatia cât și toate frumusețile de cânt.

Intru cât privește pe D. Anton Kneisel, nu putem de cât să ne arătăm toată admirația, și să-ĭ oferim laudile bine meritate acestuĭ luceafăr al arteĭ.

Atât la concertul de la 2 Maiŭ cât și la cel de la 3, am remas fermecat, de măestria, eleganta, gingașia și preciziunea cu care interpretă bucățĭ alese de ale maistrulor renumițiĭ ca Pagamini și Rubinstein, etc.

Acest artist prin maniera de esecuție ne transportă cu armonia coardelor instrumentuluĭ sĕŭ, în lumĭ drăgălașe, pline de dragoste și fericire.

Nicĭ odată nu am auzit în țară un așa artist român, care să'mĭ fi produs atâta emoțiune și atâta mulțumire sufletească.

Din câte aflu, societatea bucureșteană are un cult pentru valorosul artist și nu e concert care să se dea fără ca numele D. Anton Kneisel să nu figureze. Țara se poate mândri cu un așa artist, care la rîndul sĕŭ a cinstit în streinătate în călătoria D sale din lunele trecute. Aș dori să'l ascult cât maĭ de multe orĭ.

Piesa de teatru **Pe malul gîrleĭ** de (Ascanio) a fost perfect jucată de artiștiĭ teatruluĭ Național ca El. Nottara, Marg. Singuroff și D-niĭ Toneanu Marinescu artist, Achil Georgescu.

Sfal.

DIFERITE STIRI

INSTITUTUL METEOROLOGIC

Bucureștĭ 5 Maĭ 1893.

Inălțimea Barometrică la 0° . . . 748 5
Temperatura aeruluĭ 22.5
Vîntul . . . . . ——tare de la NW..
Starea ceruluĭ . . . . . . puțin noros
Temperatura maximă de erĭ. . +22°
" minimă de astăzĭ. . +9°
" la noĭ a variat între 24 5°

Ploae a căzut, la:
Cernavoda, Corabia, Bêrlad, Babadag, Bechet, Alexandria, Hârșova, T.-Măgurele, Bucurescĭ, Roșioriĭ de Vede.

DIN ȚARA

L'*Indépendance Roumaine* anunță că ministerul lucrărilor publice ar fi declarat erĭ în culoarele Camereĭ că în zece zile toate liniile noastre ferate vor fi restabilite.

E ușor a te lăuda, totușĭ putem spune cu siguranță că nicĭ în 20 de zile toate lucrările nu vor putea fi terminate. Maĭ ales reparațiunea podurilor necesită lucrărĭ foarte serioase căcĭ aŭ fost deteriorate cu desăvêrșire din causa inundațielor.

Lucrătoriĭ tipografĭ, membriĭ aĭ societățeĭ *Gutenberg* se întrunesc Duminecă dimineață în salonul Amiciția din strada Brezoianu spre a continua discuțiunea asupra proiectuluĭ de regulament.

Astăzĭ secțiunea a II-a a Curțeĭ de casație va judeca recursul D-neĭ Alexianu condamnată la 3 lunĭ de închisoare de către curtea de apel.

Tribunalul Ilfov secția III a confirmat erĭ din noŭ mandatul de depunere dat contra soților Marinescu inculpațĭ că ar fi otrăvit pe femeea Sița Kirovicĭ.

In ziua de 9 Maiŭ se va celebra la Cernăuțĭ căsătoria D-luĭ Olinschi Olinescu, membru corespondent al societățeĭ geografice române, cu D-șoara Veronica Cerneavschi, fiica exarchuluĭ archiepiscopesc și parochuluĭ din Codobeștĭ, Vladimir Cerneavschi.

Urăm viață fericită și plină de belșug tinereĭ perechĭ.

Iată persoanele care aŭ fost alese, în ședința ținută alaltă-seară, în comitetul de organizare al serbărilor preseĭ.

D-niĭ V. A. Ureche, I. P. Balanolu, președintele camereĭ de comerciŭ, Theodor Văcărescu senator, Gr. Stefănescu profesor universitar, colonel G. Botéanu, Theodoru, șef de divizie la ministerul de justiție, Em Porumbaru deputat, G. Misail publicist, M. Paleologu judecător la Curte, Luca Elefterescu procuror la Curte, Constantin Stăncescu, din partea comitetuluĭ teatrelor, E. Gaster, din partea societăților de bine-facere israelite, St. Velescu consilier comunal, D. Iancovicĭ avocat, Mirea Demetrescu deputat, Chehaia inginer-silvic, Cosacescu din partea ligeĭ culturale, Tudor Rădulescu delegat al Societățeĭ funcționarilor publicĭ, Dr. Varnali, Stefănescu Goangă, Societatea universitară „Unirea", Puulian Societatea studenților în medicină, Bălăcescu Asociațiunea generală a studenților, Gheorghe Ioanițescu și Cecropide din partea Societățeĭ institutorilor, Cristu Negoescu șef de divizie la ministerul de instrucție, Frederic Damé, Zeidfier din partea Societățeĭ „Liedertafel", N. Ionescu din partea Societățeĭ „Gutemberg", Kirali, delegat al Societățeĭ Ungare, Petre Dragomirescu rentier, Theodor Radivon comerciant, Zane inginer.

Joĭ, 6 curent comitetul se va aduna pentru așĭ alege președintele și a procede la organizarea serbărilor.

Serbările societățeĭ preseĭ vor avea loc în zilele de 21, 22 și 23 Maiŭ în grădina Cișmegiŭ.

DIN STREINATATE

Erĭ s'a deschis cu mare solemnitate la Tîrnova noul parlament bulgar. Prin discursul de deschidere, prințul îșĭ manifestă

FOIȚA ZIARULUI *ADEVĔRUL*

No. 34

ROBERT SCHEFFER

MIZERIE REGALĂ

Partea a doua

III

„Ea le răpește somnuluĭ sĕŭ, fiind că puternica ĭ fire de poetă și de artistă o silește oare cum să producă. In timpul zileĭ, multe mizeriĭ îĭ se descopĕr; fiind-că are o inima mare și bună îndată oameniĭ aŭ simpatie pentru dînsa, ceĭ maĭ mîndri se moae dinaintea eĭ și ajung să-șĭ deschidă inima și să ĭ spue tot ce aŭ pe suflet suferințele cele maĭ taĭnice.

„Mișcată de priveliștea neîncetată a atâtor durerĭ streine, pe care și le însușește și care în zoriĭ zileĭ i se arată poate maĭ viĭ, Regina dă compozițiilor sale, cuvintelor pe care ea însă'șĭ le ticluește, o înfățișare cu deosebire tragică, un accent de durere adîncă.

„...Lampa s'a stins, ziua se strecoară prin geamurile colorate, lipind pe părețiĭ severĭ aĭ poeticeĭ odăĭ de lucru niște culorĭ rare și plăcute. Adesea atuncĭ ea dă perdeaoa într'o parte și întră în budoar, chemată — ea mĭ-o povestea — de ciripitul și ciocănitul în geamul mare și transparent din spre pădure, al păsărelelor nerăbdătoare, care se înșeală în zbor, crezênd că e văzduh neînchis acolo.

„Ea se duce pe balconul din jurul turnulețuluĭ să respire aerul înviorător de dimineață, umed de rouă, plină de mirezmele puternice ale brazilor vecinĭ, ale copaceilor înflorițĭ, carĭ cresc sus, pe creștetele depărtate. De pe balconul acesta privirea se cufundă în vale ca într'o prăpastie de verdeață închisă; spre cerul albastru se ridică munțiĭ veselĭ cu stâncĭ ascuțite.

„Și câte odată, plimbându-mĕ dimineața, mi se întâmplă să zăresc pe Regina, îmbrăcată în alb, cu pĕrul despletit, mĕsurând balconul strîmt, îmbătată de aer curat, ațâțată de frigurile lucruluĭ. Spre marea nedomirire a santineleĭ se începe între noĭ o convorbire de sus în jos, de care braziĭ trebue să se mire, căcĭ vorbim maĭ ales de modulațiunĭ, de acordurĭ și de contrapunct

„Și totuși, ea nu e numaĭ artistă, nu se îndeletnicește numaĭ cu muzica... E Regină cu o grație aleasă, fie că trebue să se arate, fie că are de rĕspuns la numeroasele cererĭ care-ĭ vin din toate părțile.

„Cu zîmbetul pe buze, cu o înfățișare de măreție unită cu nu știŭ ce naivitate drăguță, ea seduce dintr'o dată și încurajează pe ceĭ umilițĭ. carĭ, vĕzênd'o pentru întâia oară, sunt cuprinșĭ de un sentiment firesc de frică, pe care o inspiră superioritatea ranguluĭ și a talentuluĭ Când pleacă de la dînsa, toțĭ sunt încălzițĭ — nu pot găsi alt cuvînt care să'mĭ exprime maĭ bine gîndul, atâta bunătate călduroasă se degajează dintr'însa.

„Ea are bunătatea înnăscută a inimelor generoase și o bunătate și maĭ duioasă, îndurătoare, pe care o desvoltă suferința, căcĭ Regina a suferit, suferă și adesea, în cuvintele sale, am ghicit secrete misterioase și dureroase.

„Și sunt numeroșĭ, maĭ puțin numeroșĭ de cât ar dori-o ea, aceia pe carĭ dînsa îĭ ajută în tăcere, luând din ceea ce-ĭ trebue eĭ neapărat, când i se adresează o rugăminte sfășietoare. Și tot d'a una e un necaz pentru dînsa că trebue să aleagă dintre cererile ce-ĭ sunt adresate, refuzurile cu care adesea trebue să respundă. Are un venit așa de mic Regina! Eŭ, care o credeam bogată (o suverană bogată e un lucru foarte firesc) i am propus o dată ca să aibă la Yasna orchestra eĭ personală. Ea m'a întrebat: — Și cât ar costa asta? — Aproape 80 miĭ de francĭ pe an. — Va să zică tot venitul meŭ pe un an?! Și am aflat că de la Waldstett i se dă o rentă foarte mică, pe care de alt-fel nicĭ o dată ea nu pune mâna, consacrând'o cu totul unor protejațĭ aĭ mameĭ sale saŭ darurilor pe care le dă nepoților și nepoatelor sale. De la Regele are opt miĭ de francĭ pe an și adesea se îndatorează pentru a putea face față unor cheltuelĭ neprevĕzute.

— Și nicĭ o dată Regele nu vine în ajutorul Majestățeĭ Voastre?

— Nicĭ o dată. Nu de geaba e Brisgaw și omul luĭ de afacerĭ, care-ĭ are toată încrederea, mĭ-ĭ dușman.

O privii cu gura căscată.

— Leo Griffon? Poate el ce-va în potriva eĭ?

— Nicĭ vorbă, pentru că ea nu se înjosește să'l discrediteze în ochiĭ Regeluĭ.

— Și apoĭ, urmă ea, în țară trec de zgârcită, nu-ĭ așa? Eŭ daŭ tot ce pot. Imĭ deschid bine ochiĭ înainte de a'mĭ face o rochie nouă. Rochiile de bal mi le fac albe pentru ca să le pot preface; juvaericalele le ascund simplicitatea, dar nu sunt ale mele. Cele maĭ multe sunt ale Regeluĭ. Din fericire eŭ nu țin la nimic; nicĭ o dată nu mi se întâmplă să'mĭ cumpĕr un obiect de lux; rar câte o broderie veche, a căreĭ culoare îmĭ place saŭ vre-un tabloŭ al unuĭ pictor sărac.

„Și ea adaose: — *Când Regele și cu mine suntem silițĭ să facem un dar princiar, fie de nuntă, fie de botez, tot d'a-una eŭ plătesc jumĕtate.*

„Nu'mĭ maĭ veneam în fire.

„Aicĭ mesele le luăm la un loc cu Majestățile lor. Regina vorbește mult, Regele vorbește puțin și șade posomorît. Am observat că vioiciunile de limbagiŭ și de purtare ale soțieĭ sale nu-ĭ plac și când i se pare că ea merge prea departe, degetul luĭ se întinde spre brațul eĭ și se cufundă în el în semn de avertisment....

„Deună-zĭ, la masă, se aude sunet de goarne. E retragerea cu forțe anunțată, care trece. Regina scoate un țipĕt și fuge afară fără a asculta pe Regele care vrea să o oprească.

Va urma.

încrederea că reprezentanţiĭ naţiuneĭ vor contribui la progresul Bulgarieĭ şi la ameliorarea nevoilor populaţiuneĭ.

După discursul, prinţuluĭ Sobrania a procedat imediat la alegerea biurouluĭ. D. Petcoff a fost ales preşedinte iar ca vice-preşedinţĭ D-niĭ Halaceff şi Andonoff.

Cu toată escelenta stare sanitară a oraşuluĭ Hamburg, un noŭ caz de holeră s'a declarat zilele acestea.

Autorităţile a luat mĕsurile cele maĭ severe pentru a împiedica cu desevîrşire lăţirea epidemieĭ.

Fi'e rupte din Album

Aĭ putea să fiĭ maĭ mult omul care eştĭ, dacă aĭ arăta-o maĭ puţin.

Shakespeare.

Oameniĭ recunoscătorĭ sunt ca câmpiile roditoare; eĭ înapoiază înzecit ceea ce aŭ primit.

Kotzebue.

Trebue sĕ primim şi să îndurăm încercările soarteĭ întocmaĭ ca zgârieturile vieţeĭ, iară nu ca nişte adevĕrate rănĭ.

Guizot.

Avem toţĭ pururea destulă putere pentru a indura nenorocirile altora.

La Rochefaucould.

Ultim cuvênt

La un bal, un tênĕr zice dănţuitoareĭ sale:

— *E o căldură insuportabilă; am asudat ca un cal. Mi sĕ pare că şi Domnia-Ta trebue să fiĭ ca mine.*

— *Oh nu! mĕ iartă, Domnule!......... eŭ aparţin unuĭ alt sex.*

Desbaterile Parlamentare

CAMERA

Urmarea şedinţeĭ de la 4 Maiŭ 1893

Se urmează discuţia generală asupra proiectuluĭ tocmelelor agricole.

D. **C. C. Arion** rĕspunde la discursul D-luĭ Gr. Pĕucescu şi caută să scoată meritele proiectuluĭ D-luĭ Carp.

Sfîrşind, crede că legea D-lu Carp rĕspunde nevoilor actuale.

D. **C. Ressu** combate proiectul D-luĭ Carp care nu pune capĕt niciĭ de cum releĭ stărĭ de lucrurĭ actuale.

Se suspendă şedinţa.

La redeschidere, D. Dobrescu Argeş vorbeşte pe larg despre starea ţĕranuluĭ.

Desaprobând multe din mĕsurile proiectuluĭ D-luĭ P. P. Carp, spune că ar dori să se combine acesta cu al D-luĭ Gr. Pĕucescu.

Şedinţa se ridică la orele 6.

Şedinţa de la 5 Maiŭ

Ora 1 şi 45 m.
Preşedenţia D-luĭ General Manu.
Prezenţĭ 100 deputaţĭ.
Se fac formalităţile obicinuite.

Se votează recunoaşterea calităţeĭ de cetăţean român D-lor Dimitriu şi D. Ioanid.

Asemenea se votează şi indigenatul D-luĭ Th. Maire.

D. **C. Bobeică** întreabă biuroul dacă ştie că D. deputat de Tecuciŭ I. Giurgea a fost numit inginer-şef la Ploieştĭ, pe ziua de 1 Maiŭ.

Cere să se declare vacant colegiul III de Tecuciŭ.

D. **preşedinte general Manu**, respunde că numirea D-luĭ Giurgea nu e definitivă până ce nu va depune legiuitul jurămînt. Numaĭ atuncĭ Camera se va pronunţa dacă există incompatibilitate între funcţiunea de inginer şef şi acea de deputat.

Se intră în ordinea zileĭ şi se urmează discuţia generală asupra legeĭ tocmelilor agricole.

D. **C. C. Dobrescu-Argeş** urmează discursul început ierĭ şi combate unele articole.

SENATUL

Urmarea şedinţeĭ de la 4 Maiŭ 1893

Discursul D-luĭ P. Poni

Oratorul crede că a dovedit în destul că, resursele budgetare ale majorităţeĭ comunelor noastre rurale fiind insuficienţe, aplicaţiunea proectuluĭ asupra învĕţămîntuluĭ primar este o imposibilitate. Este adevĕrat că în Italia întreţinerea şcoalelor e în sarcina comunelor. Dar se ştie cât e de jos învĕţămîntul primar în Italia unde institutoriĭ nu primesc lefile pe anĭ de zile.

Se citează exemplul Elveţieĭ. Dar această ţară pentru o populaţie de 3,000,000 a cheltuit suma de 31,000 000 leĭ, ceea ce face 10 leĭ de cap. Pe noĭ de abia ne costă 3 leĭ de cap.

In Anglia statul englez cheltueşte peste 140 milioane pentru şcoală.

Dar ni-se va obiecta că bugetul Românieĭ nu ajunge. Să ne aducem aminte cum pe la finitul sesiunilor se votează diferite credite fără a se întreba nimenĭ dacă întrebuinţarea lor este utilă. Iar când se cere pentru învĕţămînt, atuncĭ bugetul Statuluĭ nu maĭ poate da...

Care este sacrificiul ce trebue să-l facă Statul? După calculele D-luĭ Poni, cu o cheltuială suplimentară de 425,000 leĭ anuală pe timp de 20 anĭ se va ajunge a avea învĕţătorĭ pentru şcoalele rurale. Pentru oraşe se cere 200 000 leĭ pe an.

In privinţa localurilor şcolare, D. Poni este de părere a se face un împrumut de Stat iar nu comunal.

D. Poni abordând chestiunea organizaţieĭ învĕţămîntuluĭ primar se pronunţă contra diviziuneĭ ce se face cu şcoala de sat şi de oraş, şi intră în lungĭ desvoltărĭ cerênd uniformitate în învĕţămîntul primar. D. Poni combate dispoziţia din proect cu şcoalele cătunele la un număr de 80 copiĭ.

D. Poni abordă în sfîrşit ultima parte cu soarta învĕţătorilor şi spune că după ce cerem atât de mult de la un învĕţător cel puţin să-ĭ dăm ceva în schimb. Iĭ dăm un salar mic de 90 leĭ, să-ĭ dăm măcar siguranţa în postul sĕŭ că nu va fi la discreţia celuĭ întâiŭ sub-prefect.

D. Poni nu cere impunitatea pentru dânşiĭ dar voeşte ca pedepsele (permutare, suspendare, destituire) să nu se aplice fără judecata unuĭ tribunal.

Oratorul rezumează ast-fel programul sĕŭ:

1) Creaţiunea de şcolĭ primare inferioare în toate cătunele unde numĕrul copiilor în vêrstă de şcoală este de 40.
2) Intreţinerea şcoaleĭ primare de Stat.
3) Construcţiunea localurilor şcolare în baza unuĭ împrumut de Stat.
4) Invĕţămîntul uniform în toată ţara.
5) Garantarea situaţieĭ învĕţătoruluĭ.

D. Poni declară că acest program a fost aprobat acum douĭ anĭ de D-niĭ L. Catargiu, General Florescu şi Vernescu şi numaĭ cu acest program a primit a face parte din acel guvern (aplause prelungite).

Discursul D-luĭ Gr. Sturza

Prinţul Sturza se încearcă să combată pe D. Poni, reeditându-şi vechile sale clişee cu socialiştiĭ, cu grevele, cu anarhiştiĭ, cu ordinea socială ameninţată... (mare ilaritate).

Discursul D-luĭ Take Ionescu

Ministrul instrucţieĭ începe să facă personalităţĭ cu D. Poni apoĭ se încearcă a atenua impresia produsă de cifrele D-luĭ Poni, interptetând altfel articolele din lege, şi dând D sa alte cifre.

D. Take Ionescu îşĭ susţine legea aşa întocmaĭ cum este.

* * *

Şedinţa se ridică la orele 6.20.
Azĭ va vorbi D. Dim. Sturza.

Reporter

Şedinţa din 5 Maiŭ

Şedinţa se deschide la ora 2 jum.
Preşidenţia D-luĭ G. Gr. Cantacuzino.
Prezenţĭ 70 senatorĭ.
Se fac formalităţile obicinuite.

* * *

D. **P. Poni** cere biurouluĭ ca să intervină pe lângă D. ministru al instrucţiuneĭ, ca să i se pună la disposiţie lucrările din minister relativ la întreţinerea şi clădirea şcoalelor rurale.

De asemenea roagă biuroul ca să intervină pe lângă D. ministru de interne ca să i se pună la dispoziţie bugetele comunelor rurale cele maĭ nouĭ, saŭ un tabloŭ de cele existente, pentru ca să se facă deplină lumină în chestia legeĭ învĕţămîntuluĭ primar.

* * *

Se pune la vot cu bile dacă mâine să se ţină şedinţă şi rezultatul este;

Votanţĭ	81
Majoritate	41
Pentru	44
Contra	37

Deci mâine va fi şedinţă.

* * *

Se intră în ordinea zileĭ.

D. **Dim. Sturza** începe să combată proectul D-luĭ Take Ionescu.

(Şedinţa continuă).

ULTIME INFORMATIUNI

Cazul D-reĭ Villain

In urma desminţirilor apărute în ziarele guvernamentale că D-ra Villain n'a fost bătută de zbiriĭ poliţieĭ, m'am dus singur la D-na Villain şi am cerut să vĕd pe fiica sa, D-ra Lucie.

Am fost condus imediat în odaia D-reĭ Villain unde am găsit-o tot suferindă în urma bătăeĭ de acum opt zile. Pe braţul drept şi stâng am observat urmele unor contuziunĭ grave.

Iată cum mi s'a relatat faptul:

Joia trecută, un soldat al căpitanuluĭ Vrăbicescu, vine la D-na Villain spre a lua o centură a D-neĭ Vrăbicescu, pentru care D-na Villain avea să primească doĭ leĭ. Soldatul îĭ dă un franc zicênd că atât i se cuvine; D-na Villain convinsă de neonestitatea soldatuluĭ, refuză a-ĭ da centura. Atuncĭ soldatul se întoarce şi scoborând scările începe să înjure. Copilul D-neĭ Villain, în etate de 14 anĭ, se luă după soldat şi-ĭ dă un pumn în spate. Soldatul însă îl apucă de mână, îl tărăşte până jos şi 'l dă pe mâna sergentuluĭ de stradă care 'l conduce la poliţie.

La poliţie

D-na Villain înştiinţată de o lucrătoare de cele petrecute, trimite imediat pe fiica sa, D-ra Lucie Villain, la poliţie spre a cere liberarea copiluluĭ.

La intrare, D-ra Villain întâlneşte pe soldatul D-luĭ Vrăbicescu, care o ameninţă şi o înjură; atuncĭ D-ra Villain ne maĭ putêndu-se stăpâni, îĭ aplică o palmă; soldatul începe să ţipe şi la ţipetele luĭ vine un sub-comisar şi începe s'o maltrateze în modul cel maĭ sălbatec.

O urcă pe scările poliţieĭ în pumnĭ Acolo îĭ maĭ aplică câte-va loviturĭ în cap spărgându-ĭ ochelariĭ.

După aceste scene barbare, D-ra Villain îmbrâncită în cabinetul directoruluĭ poliţieĭ şi se loveşte foarte grav de o masă la şoldul stâng şi cade fără putere jos.

Printr'o sforţare se scoală şi întreabă pe D. Orĕscu de ce e maltrată în acest mod? Atuncĭ neruşinatul sub-comisar declară că ar fi fost el lovit de D-ra Villain, şi când aceasta a vrut să vorbească n'a fost lăsată şi se dete ordin să fie închisă.

D-ra Villaine într'o dispoziţiune de spirit lesne de înţeles exclamă:

— *Ce sunt între sĕlbatecĭ?*

Ineptul Dristorian se scoală furios şi ordonă: *Puneţĭ mâna pe ea, duceţi o la arest!!*

Sub-comisarul şi serjentul se năpustesc din noŭ asupra nenorociteĭ fete şi în ghionturĭ şi pumnĭ o îmbrâncesc într'o odăiţă mică unde eraŭ încă douĕ ţigance.

Intervenirea Ministruluĭ Franţeĭ

Când D-ra Villain era condusă în pumnĭ la arest, soseşte şi D-na Villain, care vĕzênd că n'are de la cine cere dreptate se duce la D. de Coutouly. Ministru Franţeĭ intervine pentru eliberarea D-reĭ.

Eliberarea

De la orele 11 până la 4 seara, D-ra Villain a fost ţinută în arest. La ora 4 ea fost chemată la căpitanul Forĕscu, care zice că regretă cele întâmplate *din cauza violenţeĭ D-reĭ Villain* şi îĭ face cunoscut că e liberă.

D-ra Villain ajunsă acasă, sdrobită de atâtea suferinţĭ fizice şi morale, cade fără simţire.

Drul N. Thomescu e chemat imediat şi după primele ajutoare sfătueşte pe D-ra Villani să ceară pe medicul-ligist. A doua zi D. dr. Minovicĭ soseşte, face un *visum repertum* şi'l trimite parchetuluĭ.

De atuncĭ încoace D-ra Villain n'a părăsit patul şi acuma, după opt zile, se cunosc încă semnele loviturilor.

Astăzĭ D-niĭ dr. Severeanu şi Stoicescu chemaţĭ la pacientă, aŭ stat înmărmuriţĭ neputênd crede celor ce vedeaŭ, şi *Timpul* maĭ are neruşinaroa de a zice că D-ra Villain a bătut şi nu că ar fi fost bătută.

Reporter.

Din cauza sĕrbătoreĭ de mâĭ ne ziarul nostru nu va apare de cât Vinerĭ dimineaţă la orele obişnuite.

Peste câte-va zile, amatoriĭ de muzică vor avea plăcerea de a auzi, în sala palatuluĭ Ateneuluĭ, pe Domnişoara Maria Sany, care, cedând stăruinţelor unor amicĭ, s'a hotărît a da un concert.

Bucureşteniĭ cunosc puternicul şi fermecătorul glas al Domnişoareĭ Maria Sany.

Aceĭ carĭ nu l'aŭ auzit să meargă, şi vor rĕmânea încântaţĭ.

Aceĭ carĭ l'aŭ auzit, nu aŭ nevoe de îndemnul nostru; eĭ se vor grăbi a lua cele d'întâiŭ locurĭ.

Camera va vota zilele acestea un împrumut de 1.500.000 leĭ cerut de Consiliul comunal al Capitaleĭ pentru repararea stricăciunilor făcute de inundaţie în capitală şi pentru apărarea oraşuluĭ de inundărĭ pe viitor.

D. Neniţescu, inspector şcolar, se află în circomscripţiunea sa, unde inspectează şcoalele.

Se crede că D. Cârlova, fost prefect, va fi numit prefect al judeţuluĭ Buzeŭ, în locul D-luĭ Filitis.

D-niĭ Costin, Păuescu, Suciŭ, Cuţarida, Gheteanu şi Teodorescu aŭ fost numiţĭ copiştĭ în ministerul cultelor şi instrucţiuneĭ publice.

Comitetul central pentru ajutorul incendiaţilor şi inundaţilor. a împărţit liste de subscripţiunĭ în toată ţara pentru venirea în ajutorul inundaţilor.

Nicĭ o serbare nu se va face de 10 Maiŭ nicĭ în Capitală, nicĭ în ţară, iar sumele care s'ar fi cheltuit de comune, se vor vĕrsa comitetuluĭ central pentru victimile inundaţiilor din zilele trecute.

D. Catargiu va depune pe biuroul Senatuluĭ proectul de lege pentru transformarea comuneĭ rurale Urzicenĭ din judeţul Ialomiţa, în comună urbană.

Concursul ţinut la Universitate pentru ocuparea catedreĭ de limba latină de la liceul din Craiova, cursul superior, s'a terminat.

Câte-şi treĭ candidaţĭ aŭ fost respinşĭ de la proba scrisă.

D. C. Davidoglu a fost ales preşedinte al comisiuneĭ interimare a comuneĭ urbane Tulcea.

D. V. Arion secretarul ministeruluĭ de Instrucţiune, a trimes o circulară tutulor architecţilor, rugându-ĭ a trimete pentru archiva aceluĭ minister toate planurile şi ştiinţele ce aŭ, despre orĭ-ce monument din ţară.

D. Ţigara, student în litere, a plecat la Münich în Germania, spre a studia Epigrafia. D-sa are o bursă din partea ministeruluĭ de domeniĭ şi a museuluĭ de antichităţĭ.

In budgetul exerciţiuluĭ 1893 94 la capitolul *Conservatorul de musică din Bucureştĭ*, s'a prevĕzut un spor de 200 leĭ lunar pentru mărirea personaluluĭ coruluĭ ceremonial.

Totuşĭ până în present, dirigintele coruluĭ n'a angajat nicĭ un bărbat, aşa că serviciul coral se efectuează tot de personalul cel vechiŭ.

In consecinţă, întrebăm pe ceĭ în drept, dacă nu s'a simţit necesitate pentru ce s'a sporit fondul şi ce s'a făcut cu sporul pe luna Aprilie?

Am anunţat la timp că studenţiĭ grupaţĭ împrejurul societăţeĭ universitare *Unirea* aŭ decis editarea uneĭ reviste. Acum aflăm că s'a ales deja şi un comitet general de conducere compus din 21 membri, care a ales din sînul sĕŭ un comitet executiv de cincĭ, compus din: *T. Pisani*, preşedinte, *G. I Ştefănescu-Goangă*, secretar general, *C. Dimitriu*, secretar-archivar, *D. Vasiliu-Bacăŭ*, casier, *Dimitrescu-Buzĕŭ* administrator.

Alegerea este cât se poate de nemerită şi suntem sigurĭ că cu un ast-fel de comitet întreprinderea studenţilor va avea un succes desăvîrşit.

Volumul *Literatură şi Ştiinţă*, de sub direcţiunea D-luĭ Gherea, a fost primit de public cu o grabă într'adever entusiastă.

Numeroşĭ admiratorĭ aĭ eminenţilor colaboratorĭ aĭ D-luĭ Gherea aŭ deşărtat iute rafturile librăriilor, de acest preţios volum, astă-zĭ singurul isvor sănătos la care se pot adăpa toţĭ iubitoriĭ de ştiinţă şi literatură.

Hamaliĭ din Brăila care se puseseră în grevă aŭ reluat azĭ lucrul scăzênduli-se orele de muncă la 11 pe zi în loc de 14, după cum lucraŭ.

Consiliul comunal din Galaţĭ a votat creditul necesar pentru pavarea strădeĭ Domneştĭ din acel oraş.

Era şi timpul!

Inalta Curte de Casaţie secţiunea II-a, a luat azĭ în cercetare recursul D-neĭ Euf. Alexianu. La orele 2 p. m. vorbeşte D. Gh. Pallade din partea recurenteĭ.

Desbaterile contină.

La orele 3 p. m. D. Gh Pallade încă nu sfîrşise.

Fotoliul ministruluĭ public este ocupat de D. Procuror general Gh. Filitti.

ULTIMA ORA

PROCESUL D-neĭ ALEXIANU

D. Gh. Paladi, a conchis la casarea decisiuneĭ curţeĭ de Apel.

D. C. Stoicescu aderentul părţeĭ civile, a susţinut respingerea recursuluĭ.

Asemenea şi procurorul general D. Gh. Filitti a fost pentru respingere.

CURTEA

După o deliberare scurtă casează decisiunea fără trimitere. D-na Alexianu este achitată.

Ultime Telegrame

PARIS 4 Maiŭ.—*Camera.* D. de Mahy a întrebat guvernul asupra situaţiuneĭ la Madagascar. El a cerut ministeruluĭ să ia o atitudine maĭ energică faţă cu guvernul howa şi de a se opune încălcărilor englezilor. El a vorbit apoĭ de discursul din urmă al D-luĭ Gladstone. El s'a plâns de aceea că primul ministru englez asimilase situaţiunea Franţieĭ în Egipet ca şi a celor-lalte naţiunĭ.

D Develles a declarat că Franţa va menţine situaţiunea sa la Madagascar. Nicĭ o neinţelegere nu există cu Anglia. Chestiunea Madagascaruluĭ nu poate să fie legată cu aceea a Egiptuluĭ. Cuvintele D-luĭ Gladstone aŭ emoţionat Franţa care are dreptul a nu se desinteresa de afacerile Egiptuluĭ. Anglia nu ar putea să se gândească a rupe cu amintirile în privinţa părţeĭ Franţieĭ în luarea Egiptuluĭ Incidentul e închis.

D. Peytral a depus bugetul.

PARIS, 4 Maiŭ. — O notă oficioasă a Agenţieĭ Havas desminte în mod formal informaţiunile ziarelor străine că D. Herbette ar fi făcut la o întreţinere ce a avut cu un deputat al Reichstaguluĭ, oare-carĭ declaraţiunĭ în privinţa relaţiunilor exterioare ale Francieĭ. D. Herbette nu cunoaşte pe deputatul în chestiune şi n'a ţinut nimănuĭ limbagiul ce i se atribue.

WINDSBECK (Prusia), 4 Maiŭ. — Un lucrător a murit erĭ în Scheffbeck (Holstein) cu simptome choleriforme. S'aŭ luat toate precanţiunile necesare.

ROMA, 4 Maiŭ. — *Il Popolo Romano* declară cu totul neîntemeiat svonul despre căsătoria prinţuluĭ de Neapole cu o prinţesă germană saŭ engleză.

BUDAPESTA, 4 Maiŭ.—*Camera deputaţilor.* D. Apponyi cere în interpelarea sa ca ministrul apărărĭ naţionale să retragă interdicţia făcută ofiţerilor landwehruluĭ ungar de a participa la inaugurarea de la 21 Maiŭ (st. n), a monumentuluĭ honvezilor. Generalul Fejervary rĕspunde că e un principiŭ care e pretutindenĭ în vigoare, acela de a ţine armata în afară de orĭ ce influenţă politică. Ofiţeriĭ landwehruluĭ trebue să fie inspiraţĭ de acelaş spirit ca aĭ armateĭ active. El declară că nu poate să-şĭ retragă ordinul.

D. Wekerle vorbeşte de încercările de a face să participe la inaugurare Ungaria oficială, armata şi landwehrul. Insuşĭ honveziĭ aŭ consimţit ca inaugurarea să se facă fără participarea acestor elemente. Guvernul nu trebue să ţie socoteală de sentimentele Camerii, el este şi guvernul regeluĭ.

Declaraţiunea generaluluĭ Fejervary a fost aprobată cu 131 voturĭ contra 7.

PETRECERI INTIME

No. 35. Şaradă

De Jean Canas.

Totul în lumea cea veche
Cu comerţul se fălea,
Oraş fără de pĕreche
El mările stăpânea.

*

Dacă'n treĭ părţĭ l-aĭ desparte
Douĕ d'întîĭ note sunt,
Şi refuz a treia parte
Anost tare ca cuvînt.

Soluţiunea problemeĭ No. 33. Şaradă.

PAR-DON

Aŭ deslegat: M. Mihailovicĭ, Calicu, din Grozăveştĭ, Basile Roşculescu, A. de Chabeaud, (foarte nostim romb), Narcisa din Cantemir, Cleo din Stroeştĭ, Fetele din Popanan, Un Xenamorisit, N. Georgescu, Marioara cea frumoasă, Ioan Botgros, (Loco).

Exilaţiĭ din *Tĕrgovişte*; Jean de la *Suseni*; *Les Severinoises*; Torcivia, Ducele de Valea rea şi Elpadon (*Câmpulung*).

Nota. Deslegările trebuesc trimise D-luĭ Sfinx la redacţia noastră.

Sfinx.

Intristaţiĭ: Constantin R. Mircea fiŭ, Ioan Mircea ca fiiĭ, frate şi nepoţĭ, Daniel R. Cordescu cu fiĭ, Smaranda Popescu cu fiul cumnat, Zacharia Dedu vĕr, Dumitru şi Lucreţia Stănescu cu fiĭ, nepoţĭ aŭ durerea d'a vĕ face cunoscut încetarea din viaţă a prea iubituluĭ lor

Radu D. Mircea

Protoereŭ al judeţuluĭ Constanţa

în etate de 62 anĭ

încetat din viaţă la 4 Maiŭ a. c. orele 6 p. m. şi vĕ roagă să bine-voiţĭ a asista la ceremonia funebră ce va avea loc Joĭ 6 l. c. orele 3 p. m în biserica Mihaĭ Vodă, de unde cortegiul va porni la cimitirul Şerban Vodă (Belu).

POŞTA ADMINISTRAŢIEI

D-luĭ Niţă Nediulescu, vopsitor de pieĭ, strada Emancipaţi or No. 10, Ploeştĭ. Adresaţi-vĕ direct la Viena.

Tipografia Modernă Gr. Luis Strada Academiel No. 24.